

במסכת שקלים, שכשהיו נוטלים מעות מהלשכה שבה נתנו כל ישראל מחצית השקל, כדי לקנות בהם קרבנות ציבור, היו נוטלים את המעות בשלוש קופות, וכתוב על הקופות, על האחת א, על השניה ב, ועל השלישית ג, כדי שידעו באיזה סדר נטלו את המעות, ויקנו תחילה מהקופה הראשונה, מפני שמצווה בראשון.

ואם לא קרא הראשון ארבעה פסוקים, ובא השני וקרא ארבעה פסוקים, הרי זה משובח, [ואין לומר שהיה לו להניח הכבוד לשלישי], **שכן מצינו לענין נרות המנורה, שהאמצעי חשוב,** שנאמר, "דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה [נר אמצעי שבגוף המנורה] לאירו שבעת הנרות" (במדבר ח' ב'), מלמד שמצדד פניהם כלפי נר מערבי שהוא נר אמצעי, ונר מערבי כלפי שכינה, ואמר רבי יוחנן מכאן שאמצעי משובח^א.

ואם לא קרא לא הראשון ולא השני ארבעה פסוקים, ובא השלישי וקרא ארבעה פסוקים, הרי זה משובח, משום מעלין בקדש ואין מורידין.^ב

ומבואר בפירוש רש"י, שהקורא ארבעה אינו משובח רק כשהוא לבדו קרא ארבעה, אלא **אף כשכולם קראו ארבעה,** כגון שהיו בפרשה שנים עשר פסוקים, **כל אחד ואחד מהם משובח.**

ומעשה ברב פפא נזדמן לבית כנסת של אבי גיבר וקרא ראשון ארבעה פסוקים ושבחו רב פפא

המברכים על קריאת התורה

דין המשנה הוא, שהראשון הקורא בתורה מברך ברכה שלפניה [=אשר בחר בנו] **ולא ברכה שלאחריה. והאחרון הקורא בתורה מברך ברכה שלאחריה** [=אשר נתן לנו] **ולא ברכה שלפניה, ושאר הקוראים קוראים^ג, ואינם מברכים כלל.**

^א וכל זה, למאן דאמר נרות צפון ודרום מונחין, דלמאן דאמר מערב ומזרח מונחין, לא, משום דהוי מערבי השני כלפי מזרח, הכי איתא במנחות. [רש"י].

^ב כן פירש רש"י, שדין זה נאמר כשלא קראו לא ראשון ולא שני ארבעה. ולכאורה באופן הזה על כרחו יקרא ארבעה פסוקים להשלים לעשרה פסוקים ולמה צריך לטעם מעלין בקדש. ויל"ע בדבר. אמנם אפשר לומר שמה שאמרו ששלישי משובח כשקרא ארבעה משום מעלין בקדש ולא מורידין, מדבר באופן השני שפירש רש"י, שגם הקודמים קראו ארבעה, והחידוש הוא, שלא נאמר אין השלישי צריך לקרוא ארבעה, כי גם כשיקרא שלושה יהיו עשרה פסוקים, כי מעלין בקדש ואין מורידין. ויל"ע בדבר.

^ג כן היה בזמנם, שהעולה היה קורא בעצמו את קריאתו, ולא כמנהג היום ברוב קהילות ישראל, שבעל קורא מקרה את העולה.